

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาถึงสาเหตุของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารกรุงไทยในจังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งสิ้น 7 สาขา โดยการออกแบบสอบถามลูกหนี้ที่มีคุณภาพ A3-A6 ซึ่งเป็นลูกหนี้ที่ผิดนัด การชำระเงินตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป สาขาละ 50 ราย รวมทั้งสิ้น 350 ราย ปรากฏว่าลูกหนี้เหล่านี้ ตอบกลับมาเพียง 330 ราย นอกจากนี้ยังสอบถามพนักงานของธนาคารกรุงไทย สาขาในจังหวัด เชียงรายที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อจำนวน 14 ราย ได้ผลการศึกษาได้ผลดังนี้

4.1 ด้านลูกหนี้ของธนาคารกรุงไทยสาขาในจังหวัดเชียงราย

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารกรุงไทยในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่ เป็นเพศชายสูงถึงร้อยละ 61.2 ของลูกหนี้ทั้งหมดที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุดร้อยละ 38.8 รองลงมาอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 35.8 และอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 14.8 ตามลำดับ ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 51.5 และระดับปริญญาตรีร้อยละ 40.9 มีอาชีพค้าขายมากที่สุดถึงร้อยละ 47 รองลงมาคือ รับราชการร้อยละ 22.7 และอื่นๆตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงประเภทกิจการของลูกหนี้พบว่า ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทำธุรกิจเกี่ยวกับการพาณิชย์มากถึงร้อยละ 31.2 รองลงมาเป็นการอุปโภค บริโภคส่วนบุคคลร้อยละ 23.6 การเกษตร ร้อยละ 18.2 และอื่นๆตามลำดับและเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับรายได้ของลูกหนี้พบว่า ลูกหนี้ที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีรายได้ระหว่าง 10,000-30,000 บาทต่อเดือน มากที่สุดถึงร้อยละ 54.5 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 22.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

รายละเอียด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	202	61.2
หญิง	109	33.0
ไม่ตอบ	19	5.8
อายุ		
20-30 ปี	10	3.0
31-40 ปี	118	35.8
41-50 ปี	128	38.8
51-60 ปี	49	14.8
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	4	1.2
ไม่ตอบ	21	6.4
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	170	51.5
ปริญญาตรี	135	40.9
ปริญญาโท	8	2.4
ปริญญาเอก	-	-
อื่นๆ	-	-
ไม่ตอบ	17	5.2
อาชีพ		
รับราชการ	75	22.7
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	24	7.3
รับจ้าง/ลูกจ้าง	31	9.4
ค้าขาย	155	47.0
อื่นๆ	44	13.3
ไม่ตอบ	1	0.3

รายละเอียด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประเภทกิจการ		
การเกษตร	60	18.2
อุตสาหกรรม	6	1.8
การพาณิชย์กรรม	103	31.2
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์	6	1.8
การก่อสร้าง	25	7.6
การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	78	23.6
การบริการ	19	5.8
อื่นๆ	24	7.3
ไม่ตอบ	9	2.7
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	74	22.4
10,000-30,000 บาท	180	54.5
30,001-50,000 บาท	28	8.5
50,001 ขึ้นไป	48	14.5

ที่มา: จากการสำรวจ

4.1.2 ลักษณะการกู้เงินของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ลูกหนี้ที่มีสภาพเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารกรุงไทย (มหาชน) สาขาในจังหวัดเชียงราย ซึ่งมีคุณภาพหนี้ระดับ A3 ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน ระดับ A4 ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินตั้งแต่ 6 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือน ระดับ A5 ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงิน ตั้งแต่ 12 เดือน ขึ้นไป และระดับ A6 ซึ่งเป็นลูกหนี้ที่ค้างชำระเกิน 12 เดือน หรือธนาคารดำเนินคดีแล้ว ลูกหนี้เหล่านี้มีวัตถุประสงค์เริ่มแรกในการกู้เงินคือ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในกิจการมากถึงร้อยละ 51.8 โดยใช้เงินหมุนเวียนในธุรกิจเพื่อเสริมสภาพคล่อง เช่น การกู้เบิกเงินเกินบัญชี ซึ่งไม่มีการกำหนดชำระคืนเป็นรายเดือน นอกจากนั้นเป็นการกู้เงินหมุนเวียนเพื่อทำการเกษตรของเกษตรกร วัตถุประสงค์ในการกู้เงินรองลงมา คือ เพื่อซื้อที่ดิน

พร้อมบ้านร้อยละ 18.2 และใช้จ่ายส่วนตัว ร้อยละ 15.8 ตามลำดับ ประเภทสินเชื่อที่ใช้บริการจากธนาคารกรุงไทย ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อประเภทกู้เบิกเงินเกินบัญชีมากถึง ร้อยละ 28.5 รองลงมา เป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ร้อยละ 17.6 สินเชื่อเพื่อการเกษตรร้อยละ 16.7 และกู้ประจำ ร้อยละ 15.7 ตามลำดับ วงเงินที่กู้ยืมคือไม่เกิน 500,000 บาท มีมากถึงร้อยละ 51.8 ของวงเงินสินเชื่อทั้งหมด รองลงมาอยู่ระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท ร้อยละ 19.7 อยู่ระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท ร้อยละ 15.5 ตามลำดับ ระยะเวลาในการกู้ยืมส่วนใหญ่ไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 52.7 รองลงมาอยู่ระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 15.5 และมากกว่า 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 12.4 ตามลำดับ สำหรับเงินที่ผ่อนชำระรายเดือน จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เป็นการหมุนเวียนบัญชี ร้อยละ 40.9 การหมุนเวียนบัญชีนั้นเป็นการกู้เบิกเงินเกินบัญชี เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในกิจการ กู้เงินเพื่อการเกษตรของเกษตรกรและการกู้เงินกู้กรุงไทยธนวัฏของข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจที่มีการจ่ายเงินเดือนผ่านธนาคารกรุงไทย รองลงมาผ่อนชำระต่ำกว่าเดือนละ 10,000 บาท ร้อยละ 29.4

หลักประกันในการกู้เงินจากการศึกษาพบว่าลูกหนี้ส่วนใหญ่ใช้ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นหลักประกันในการกู้เงินมากถึงร้อยละ 70.9 รองลงมาคือ ที่ดินเปล่า ร้อยละ 15.5 และบุคคลค้ำประกัน ร้อยละ 12.4 ตามลำดับ ระยะเวลาในการค้างชำระลูกหนี้ค้างชำระเกิน 12 เดือนขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 51.8 รองลงมาอยู่ในระหว่าง 6-12 เดือน ร้อยละ 23.3 สำหรับจำนวนหนี้ที่ค้างชำระจากการศึกษาพบว่า ลูกหนี้ค้างชำระหนี้ต่ำกว่า 200,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 33 รองลงมาค้างชำระระหว่าง 200,001-500,000 บาท ร้อยละ 17 และค้างชำระระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท ร้อยละ 14.2 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ลักษณะการกู้เงินของลูกหนี้ที่มีฐานะเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

รายละเอียด	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ในการกู้เงิน		
ลงทุนทรัพย์สินถาวร	33	10
เป็นทุนหมุนเวียนในกิจการ	171	51.8
ได้ถอนหนี้	10	3.0
ซื้อที่ดินเปล่า	4	1.2
ซื้อที่ดินพร้อมบ้าน	60	18.2
อื่นๆ (ใช้จ่ายส่วนตัว)	52	15.8
ประเภทสินเชื่อ		
กู้เบิกเงินเกินบัญชี	94	28.5
กู้ประจำ	52	15.7
กู้เพื่อที่อยู่อาศัย	58	17.6
กู้เพื่อการเกษตร	55	16.7
กู้กรุง ไทยธนวิฤ	41	12.4
อื่นๆ	27	8.2
ไม่ตอบ	3	0.9
วงเงินสินเชื่อ		
ไม่เกิน 500,000 บาท	171	51.8
500,001-1,000,000 บาท	65	19.7
1,000,001-5,000,000 บาท	51	15.5
5,000,001-10,000,000 บาท	18	5.5
10,000,001-30,000,000 บาท	15	4.5
30,000,001-50,000,000 บาท	3	0.9
50,000,001 ขึ้นไป	2	0.6
ไม่ตอบ	5	1.5

รายละเอียด	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ระยะเวลาในการทำสัญญา		
1-5 ปี	174	52.7
6-10 ปี	25	7.6
11-15 ปี	51	15.5
16-20 ปี	34	10.3
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	41	12.4
ไม่ตอบ	5	1.5
จำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	97	29.4
10,001-20,000 บาท	41	12.4
20,001-30,000 บาท	25	7.6
30,001-40,000 บาท	9	2.7
40,001-50,000 บาท	7	2.1
อื่นๆ(หมุนเวียนบัญชี)	135	40.9
ไม่ตอบ	16	4.8
หลักประกันในการกู้เงิน		
ที่ดินเปล่า	51	15.5
ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง	234	70.9
บุคคลค้ำประกัน	41	12.4
จำนำสิทธิที่จะถอนเงินฝาก	3	0.9
อื่นๆ	1	0.3

รายละเอียด	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ระยะเวลาในการค้างชำระ		
3-6 เดือน	34	10.3
6-12 เดือน	77	23.3
ตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป	171	51.8
ไม่ตอบ	48	14.5
จำนวนที่ค้างชำระ		
ต่ำกว่า 200,000 บาท	109	33.0
200,001-500,001 บาท	56	17.0
500,001-1,000,000 บาท	33	10.0
1,000,001-5,000,000 บาท	47	14.2
5,000,001-10,000,000 บาท	22	6.7
10,000,001-30,000,000 บาท	10	3.0
30,000,001-50,000,000 บาท	3	0.9
เกิน 50,000,000 บาทขึ้นไป	2	0.6
ไม่ตอบ	48	14.5

ที่มา: จากการสำรวจ

4.1.3 สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ของธนาคารกรุงไทย สาขาในจังหวัดเชียงราย มีฐานะเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำเป็นสาเหตุมากที่สุด ร้อยละ 67.9 ของลูกหนี้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา มีผลทำให้ธุรกิจประสมการขาดทุน และหลายแห่งต้องปิดกิจการลง ทำให้เกิดปัญหาการว่างงาน คนส่วนใหญ่มีกำลังซื้อลดลง ยอดขายสินค้าและบริการต่าง ๆ ลดลง ส่งผลทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้ลดลง และความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ไม่สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไขของธนาคาร ได้กลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในที่สุด

สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้มีฐานะเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้อันดับสอง คือ ธุรกิจขาดสภาพคล่องทางการเงินมีถึงร้อยละ 65.2 ของลูกหนี้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด การขาดสภาพคล่องทางด้านเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจเพราะมีการค่าใช้จ่ายมากกว่ารายรับเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งหมายถึงธุรกิจมีรายได้ลดลง แต่การค่าใช้จ่ายสูงขึ้นตลอดจนมีการหนี้สูงเกินกว่าธุรกิจจะรับได้ ทำให้ธุรกิจประสบการขาดทุน และไม่สามารถชำระหนี้คืนธนาคารตามเงื่อนไข และตามกำหนดเวลาได้

การมีภาระหนี้สินอื่นๆ มาก ทั้งในและนอกระบบเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นสาเหตุอันดับ 3 โดยมีสัดส่วนร้อยละ 46.1 ลูกหนี้เหล่านี้จะให้ข้อมูลไม่ถูกต้องกับธนาคารโดยเริ่มตั้งแต่การขอสินเชื่อ คือไม่บอกภาระหนี้สินอื่น ๆ ทั้งในและนอกระบบให้ครบถ้วน แก่เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาอำนวยการสินเชื่อ เพราะเกรงว่าธนาคารจะไม่อนุมัติสินเชื่อให้ จึงแจ้งภาระหนี้อื่น ๆ ต่ำไว้ เมื่อธนาคารอนุมัติสินเชื่อให้แล้ว ธุรกิจมักจะประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากนำเงินไปชำระหนี้ภายนอก เงินที่เหลือสำหรับประกอบธุรกิจไม่ได้ผลตอบแทนเพียงพอในการชำระหนี้ธนาคาร และกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

การใช้เงินผิดวัตถุประสงค์เป็นสาเหตุอันดับที่ 4 มีสัดส่วนร้อยละ 31.5 ที่ทำให้ลูกหนี้ เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งหมายถึงกิจการที่ขาดแผนงานที่ดี ไม่มีแผนการควบคุมการใช้เงินที่ดี ไม่มีระบบบัญชี และการบริหารเงินที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะเกิดจากผู้มีอำนาจสูงสุดหรือเจ้าของกิจการที่ไม่มีผู้ใดควบคุมได้ โดยใช้เงินไปลงทุนในกิจการอื่น ๆ คาดว่าจะได้ผลตอบแทนเร็วและดีกว่า เช่น การซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร เล่นหุ้น หรือให้ผู้อื่นกู้ยืม ตลอดจนใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เป็นต้น หากเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารเป็นเช่นนี้จะทำให้ธุรกิจมีปัญหาและทำให้ขาดสภาพคล่องทางการเงินจนไม่สามารถชำระหนี้ตรงตามเงื่อนไขได้

สาเหตุอันดับที่ 5 ที่ทำให้ลูกหนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้คือการประกอบธุรกิจใหม่ที่ไม่มีประสบการณ์หรือมีประสบการณ์น้อยร้อยละ 22.4 เนื่องจากเดิมลูกหนี้ประกอบธุรกิจอยู่แล้วแต่ต้องการประกอบธุรกิจอื่นเพิ่มขึ้นหรือรับช่วงธุรกิจมาจากผู้อื่น การทำธุรกิจใหม่ที่ตนเองยังขาดความรู้ความสามารถและขาดประสบการณ์อาจทำให้ประสบการขาดทุนและไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้มีผลกระทบต่อธุรกิจหลักและความสามารถในการชำระหนี้คืนให้ธนาคารตามเงื่อนไข

การประกอบธุรกิจหลายประเภทเกินไปนอกเหนือจากธุรกิจหลัก เป็นสาเหตุอันดับ 6 ร้อยละ 13.3 ที่ทำให้ลูกหนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งมีสาเหตุคล้ายกับการประกอบธุรกิจที่ขาดประสบการณ์ คือเดิมประกอบธุรกิจหลักอยู่แล้ว แต่ต้องการขยายธุรกิจใหม่หลายประเภท

ธุรกิจใหม่ตนเองอาจขาดประสบการณ์ และไม่มีเวลาสำหรับการควบคุมดูแลได้เพียงพอ อาจทำให้ประสบการณ์ขาดทุน มีผลกระทบโดยตรงต่อสภาพคล่องทางการเงิน และการชำระหนี้คืนให้ธนาคาร

การใช้สัดส่วนวงเงินกู้มากกว่าเงินที่ใช้ลงทุนจริงเป็นสาเหตุร้อยละ 7.3 ที่ทำให้ลูกหนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และสาเหตุอื่นๆ ร้อยละ 5.5 ตามลำดับ ซึ่งหมายถึงการกู้เงินเพื่อใช้ในการลงทุนมากเกินไปจนความจำเป็นของกิจการ อาจเกิดจากการให้ข้อมูลในการขอกู้เงินไม่ตรงกับความเป็นจริงหรือมีเจตนาในการใช้เงินกู้มากกว่ากิจการนั้นๆ เมื่อมีเงินมากอาจใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ไม่มีการวางแผนการใช้เงินกู้ให้เกิดประสิทธิภาพ ทำให้ผลตอบแทนจากการใช้เงินกู้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ย่อมทำให้กิจการประสบการขาดทุน และส่งผลกระทบต่อภาระหนี้คืนให้ธนาคารตามเงื่อนไขและกำหนดเวลา (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ของธนาคารกรุงไทย สาขาจังหวัดเชียงราย มีฐานะเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สาเหตุ	จำนวน(ราย)	ร้อยละของลูกหนี้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
1. ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ	224	67.9
2. ธุรกิจขาดสภาพคล่องทางการเงิน	215	65.2
3. มีหนี้สินอื่นๆ มากทั้งในระบบและนอกระบบ	152	46.1
4. การใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์	104	31.5
5. การประกอบธุรกิจใหม่ที่ขาดประสบการณ์	74	22.4
6. การประกอบธุรกิจหลายประเภทเกินไปจนบริหารไม่ทั่วถึง	44	13.3
7. สัดส่วนเงินกู้มากกว่าจำนวนเงินลงทุนที่เป็นจริง	24	7.3
8. สาเหตุอื่นๆ	18	5.5

หมายเหตุ: แต่ละสาเหตุผู้ตอบสามารถตอบได้หลายคำตอบ

ที่มา: จากการสำรวจ

4.1.4 การประนอมหนี้ของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ธนาคารกรุงไทย ในจังหวัดเชียงรายมีนโยบายในการประนอมหนี้โดยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ที่มีปัญหาเพื่อต้องการลดหนี้เสียของธนาคาร โดยได้ประกาศเชิญชวนและให้เจ้าหน้าที่ของธนาคารออกไปพบลูกหนี้ จากการศึกษาพบว่าลูกหนี้ที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ส่วนใหญ่ทราบว่า สาขาของธนาคารกรุงไทย สาขาในจังหวัดเชียงราย มีการประนอมหนี้ร้อยละ 88.5 ไม่ทราบว่ามีการประนอมหนี้ร้อยละ 8.2 และไม่ตอบคำถามร้อยละ 3.3 ลูกหนี้ที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีความต้องการประนอมหนี้มากที่สุดร้อยละ 77.6 ไม่ต้องการประนอมหนี้ร้อยละ 21.2 และไม่ตอบคำถามร้อยละ 1.2 ตามลำดับการที่ลูกหนี้ส่วนใหญ่ทราบว่าธนาคารมีการประนอมหนี้และลูกหนี้มีความต้องการประนอมหนี้อยู่ทำให้ความต้องการประนอมหนี้ของธนาคารประสบความสำเร็จเร็วขึ้น (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 การประนอมหนี้ของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

รายละเอียด	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1. ลูกหนี้ทราบว่า ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)สาขาในจังหวัดเชียงรายมีการประนอมหนี้หรือไม่		
1.1 ทราบ	292	88.5
1.2 ไม่ทราบ	27	8.2
1.3 ไม่ตอบ	11	3.3
2. ลูกหนี้เหล่านี้ต้องการประนอมหนี้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาในจังหวัดเชียงรายหรือไม่		
2.1 ต้องการ	256	77.6
2.2 ไม่ต้องการ	70	21.2
2.3 ไม่ตอบ	4	1.2

ที่มา: จากการสำรวจ

4.1.5 ขั้นตอนการประนอมหนี้ของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ลักษณะของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อยู่ในขบวนการประนอมหนี้ของธนาคาร กรุงไทย อยู่ในขั้นตอนต่างๆ คือ ส่วนใหญ่กำลังเจรจากับธนาคารและยื่นคำขอประนอมหนี้ ร้อยละ 26.7 ของลูกหนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเป็นการตั้งใจและเริ่มต้นการประนอมหนี้ของลูกหนี้โดยยินยอมให้ข้อมูลต่าง ๆ และมอบเอกสารเกี่ยวกับการประนอมหนี้ให้ธนาคาร รองลงมาไม่ต้องการทำการประนอมหนี้ร้อยละ 21.2 เป็นกลุ่มลูกหนี้ที่เลิกกิจการแล้ว ไม่มีรายได้อื่นใดจะชำระหนี้ได้ บางส่วนเป็นลูกหนี้ที่ซื้อที่ดินเปล่าเพื่อการเก็งกำไรและซื้อบ้านหลังที่ 2 เมื่อภาระหนี้สูงกว่าราคาหลักประกันมาก บางรายยินยอมให้ธนาคารดำเนินคดี และบางรายมีเจตนาในการหนีหนี้ อยู่ในระหว่างการปฏิบัติตามสัญญาประนอมหนี้ร้อยละ 19.1 หมายถึงธนาคารอนุมัติให้มีการประนอมหนี้โดยลูกหนี้อยอมรับเงื่อนไข และทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว ส่วนลูกหนี้อีกส่วนหนึ่งร้อยละ 19.1 เท่ากันไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้เหล่านี้อาจมีปัญหาทางการเงินภายหลังทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้และกลับมาเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้อีก อยู่ในระหว่างธนาคารกำลังพิจารณาประนอมหนี้ให้ร้อยละ 9.7 เป็นกลุ่มลูกหนี้ที่ยื่นคำขอประนอมหนี้แล้วเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุมัติกำลังพิจารณาเงื่อนไข ความสามารถของลูกหนี้ตลอดจนผลได้ผลเสียของธนาคาร เพื่อประกอบการอนุมัติให้ลูกหนี้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้ร้อยละ 4.2 ไม่พร้อมที่จะทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้หลังจากธนาคารอนุมัติให้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว อาจเนื่องมาจากรายได้ที่จะชำระหนี้ของลูกหนี้เปลี่ยนแปลงลดลงหรือธนาคารอนุมัติให้ไม่เป็นไปตามความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ลักษณะของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่อยู่ในขั้นตอนของกระบวนการ
ประนอมหนี้

รายละเอียด	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1. กำลังเจรจากับธนาคารและยื่นคำขอ ประนอมหนี้	88	26.7
2. ธนาคารกำลังพิจารณาประนอมหนี้ให้	32	9.7
3. ธนาคารอนุมัติให้ประนอมหนี้แต่ ลูกหนี้ยังไม่พร้อมที่จะทำสัญญา ประนอมหนี้	14	4.2
4. อยู่ในระหว่างปฏิบัติตามสัญญา ประนอมหนี้	63	19.1
5. ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา ประนอมหนี้ได้	63	19.1
6. ไม่ต้องการทำการประนอมหนี้	70	21.2
รวม	330	100

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2 ด้านเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยสาขาในจังหวัดเชียงราย

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อ

จากการสอบถามพนักงานผู้เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อของธนาคารกรุงไทย สาขาในจังหวัดเชียงราย จำนวน 14 ราย ถึงสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ของธนาคารเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้ข้อสรุปดังนี้ คือ พนักงานที่เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อของธนาคารส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 78.6 มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปีมากที่สุดร้อยละ 35.7 รองลงมาอายุระหว่าง 41 - 50 ปีร้อยละ 28.6 ส่วนใหญ่สมรสแล้วร้อยละ 71.4 และ โสดร้อยละ 21.4 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 78.6 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 14.3 พนักงานกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้จัดการสาขามากที่สุด ร้อยละ 50 รองลงมาเป็นพนักงานสินเชื่อร้อยละ 21.4 โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบการอนุมัติสินเชื่อร้อยละ 50 พิจารณาสินเชื่อ ร้อยละ 21.4 (ดังตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อของธนาคาร

รายละเอียด	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	11	78.6
หญิง	3	21.4
อายุ		
20-30ปี	2	14.3
31-40 ปี	3	21.4
41-50 ปี	4	28.6
51-60 ปี	5	35.7
สถานะภาพ		
โสด	3	21.4
สมรส	10	71.4
หย่า	1	7.1

รายละเอียด	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	14.3
ปริญญาตรี	11	78.6
ปริญญาโท	1	7.1
ตำแหน่งงาน		
ผู้จัดการสาขา	7	50.0
ผู้ช่วยผู้จัดการสาขา	-	-
หัวหน้าแผนกสินเชื่อ	3	21.4
พนักงานสินเชื่อ	4	28.6
หน้าที่และความรับผิดชอบในงานด้านสินเชื่อ		
พิจารณาสินเชื่อ/อำนวยการสินเชื่อ	3	21.4
งานปฏิบัติการทางธุรกรรมสินเชื่อ	2	14.3
อนุมัติสินเชื่อ	7	50.0
ติดตามเร่งรัดหนี้	2	14.3

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.2 สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ในความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อ

พนักงานของธนาคารกรุงไทย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่า สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ของ ธนาคารเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มาจาก ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำมากที่สุดถึงร้อยละ 92.8 ของพนักงานกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้ในตารางที่ 4.3 ได้ผลเช่นเดียวกันคือภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีผลทำให้รายได้ของกิจการยอดขายลดลง เกิดการลดการจ้างแรงงาน กำลังซื้อของประชาชนลดลง ตลอดจนสภาพคล่องโดยรวมของธุรกิจลดลง มีผลทำให้ธุรกิจหลายแห่งมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและบางแห่งต้องเลิกกิจการและมีผลกระทบโดยตรงต่อการชำระหนี้คืนให้ธนาคาร

สาเหตุอันดับ 2 คือ ลูกหนี้ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 78.5 ของพนักงานกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลด้านลูกหนี้ในตารางที่ 4.3 กล่าวคือ ผู้กู้มักนำเงินกู้อื่นไปลงทุนในกิจการอื่น และไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เช่น นำเงินกู้ระยะสั้นไปลงทุนระยะยาว ซื้อที่ดินเพื่อการเก็งกำไร ให้นำบุคคลอื่นยืม เล่นหุ้น ซื้อทรัพย์สินอื่น เป็นต้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อกระแสทางการเงินของธุรกิจนั้น ทำให้การหมุนเวียนขาดสภาพคล่อง รายได้และผลตอบแทนไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ทำให้มีปัญหาในการชำระหนี้คืนให้ธนาคารได้

สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้อันดับ 3 ได้แก่ ขาดการควบคุม และติดตามลูกหนี้ของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อ การให้เงินกู้แก่ลูกหนี้ไปแล้ว ถ้ามีการควบคุมและติดตามที่ดีเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และมีให้เกิดความเสียหาย อันอาจจะเกิดขึ้นได้ เช่น การตรวจสอบเอกสารสัญญาต่าง ๆ ว่าถูกต้องครบถ้วน หรือไม่เพียงพอ หากพบข้อบกพร่องก็รีบแก้ไขทันที ตรวจสอบว่าลูกหนี้ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาหรือไม่ เช่น การเบิกเงินกู้ตามงวดการชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินตรงตามกำหนดเวลาหรือไม่ ถ้าเป็นการกู้เบิกเงินเกินบัญชีลูกหนี้มีการหมุนเวียนบัญชีสม่ำเสมอหรือไม่ มีการจ่ายเช็คคืนหรือไม่ ตลอดจนการออกเยี่ยมเยียนลูกหนี้ถึงสำนักงาน และกิจการของลูกหนี้ เพื่อจะได้ทราบปัญหาในด้านต่าง ๆ และติดตามข่าวสารในสังคมท้องถิ่นรวมถึงภาวะการตลาดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจธุรกิจของลูกหนี้ นอกจากนั้นเมื่อทราบปัญหาทางการเงินของลูกหนี้ต้องรีบเข้าไปแก้ไข และพัฒนาปรับปรุงสินเชื่อโดยการวิเคราะห์ปัญหา และข้อมูลให้ชัดเจน จัดประเภทลูกหนี้ที่มีปัญหาเพื่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตลอดจนเร่งรัดทวงถาม และดำเนินคดีในที่สุด ถ้าหากปล่อยสินเชื่อไปแล้วขาดการควบคุมและติดตามที่มีประสิทธิภาพ เมื่อลูกหนี้ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา เช่น ผิดนัดการชำระหนี้หรือธุรกิจมีปัญหาด้านการเงินก็ควบคุมดูแลและสามารถแก้ไขได้ทันประจวบกับก่อน

หน้าสำนักงานใหญ่ของธนาคารก็ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการติดตามเร่งรัดหนี้ทำให้มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้และเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สาเหตุอันดับ 4 คือการปิดบังข้อมูลของลูกหนี้ต่อเจ้าหน้าที่อำนาจสินเชื่อ ซึ่งหมายถึงก่อนการให้สินเชื่อเจ้าหน้าที่สินเชื่อต้องสอบถามข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาถึงความเหมาะสมของธุรกิจ ประเภทสินเชื่อ และวงเงินสินเชื่อ ถ้าหากลูกหนี้ปิดบังหรือให้ข้อมูลไม่ตรงความเป็นจริง เช่นฐานะการเงิน จำนวนเงินลงทุนในส่วนเจ้าของภาระหนี้สินอื่นต้นทุนสินค้านครุภัณฑ์ครุภัณฑ์ในการซื้อและการขายเป็นต้น ทำให้การจัดประเภทสินเชื่อ และวงเงินเบี่ยงเบนจากความเป็นจริงทำให้มีผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของธุรกิจและมีปัญหาในการชำระหนี้คืนธนาคาร

สาเหตุอันดับ 5 คือ การเร่งการปล่อยสินเชื่อเพื่อให้ได้ตามเป้าหมายที่สำนักงานใหญ่กำหนด กล่าวคือ ในช่วงปี 2537 - 2539 เป็นช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจเจริญเติบโตในอัตราที่สูง สำนักงานใหญ่ของธนาคารมีนโยบายในการเร่งปล่อยสินเชื่อให้ได้มากที่สุดเพื่อสร้างผลกำไรให้ธนาคาร เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านสินเชื่อได้ให้ความสำคัญและเร่งปฏิบัติการอำนาจสินเชื่อ เพื่อให้ได้เป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย ซึ่งจะเป็นผลดีกับสาขาโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพหนี้ว่ามีคุณภาพดีเพียงใดและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ว่ามีความสามารถชำระหนี้ให้กับธนาคารเพียงใด มีการรีไฟแนนซ์ ลูกหนี้จากธนาคารพาณิชย์อื่นโดยการเพิ่มวงเงินกู้ให้ลูกหนี้มากกว่าเดิมโดยไม่คำนึงว่าวงเงินที่ให้กู้ยืมนั้นเหมาะสมกับธุรกิจของลูกหนี้หรือไม่ การให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเป็นการปล่อยสินเชื่อเพื่อซื้อที่ดินเปล่าสำหรับปลูกสร้างบ้านในอนาคตหรือให้สินเชื่อ เพื่อซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างสำหรับอยู่อาศัย แต่เป็นบ้านหลังที่ 2 ทำให้ลูกหนี้ส่วนหนึ่งซื้อ เพื่อการเก็งกำไรมากกว่าจะอยู่อาศัยจริง เมื่อเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ลูกหนี้กลุ่มนี้จะไม่สนใจในการชำระหนี้ ปล่อยให้ต่าง ๆ ค้างกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสินเชื่อที่ปล่อยกู้ออกไปค้างชำระและเป็นหนี้ที่มีปัญหา

สาเหตุอันดับ 6 คือลูกหนี้มีภาระหนี้อื่น ๆ มากทั้งในและนอกระบบซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้ตามตาราง 4.3 คือการที่ลูกหนี้มีภาระหนี้สินอื่น ๆ มากทั้งในและนอกระบบยอมทำให้การใช้เงินกู้ส่วนหนึ่งเพื่อบรรเทาภาระหนี้สินไม่นำไปใช้เพื่อประกอบธุรกิจทั้งหมด นอกจากนั้นลูกหนี้ยังไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้สินอื่น ๆ แก่เจ้าหน้าที่ผู้อำนาจสินเชื่อเพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับครบถ้วนอนุมัติ เงินกู้จากธนาคาร จึงแจ้งภาระหนี้สินอื่น ๆ ต่ำไว้เมื่อแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้อำนาจสินเชื่อพิจารณาอนุมัติสินเชื่อไปแล้ว ธุรกิจมักจะประสบปัญหาสภาพคล่อง

ภายหลังเพราะลูกหนี้ได้ใช้เงินกู้ส่วนหนึ่งไปชำระหนี้ภายนอกทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง และกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในที่สุด

สาเหตุอันดับ 7 คือเจ้าหน้าที่อำนวยสินเชื่อของธนาคารมีประสบการณ์น้อยและขาดความรอบคอบในการพิจารณาสินเชื่อซึ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่อำนวยสินเชื่อไม่มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจนั้นอย่างชัดเจน ไม่สามารถสอบถามข้อมูลจากลูกหนี้ได้ครบถ้วน หรือมีประสบการณ์ด้านงานสินเชื่อน้อยไป จนทำให้เกิดการพิจารณาสินเชื่อขาดความรอบคอบและผิดพลาดได้ เมื่อปล่อยสินเชื่อไปแล้วย่อมทำให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจของลูกหนี้เกี่ยวกับฐานะการเงินของธุรกิจ และทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลงอาจเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในภายหลัง

สาเหตุอันดับ 8 คือการจัดวงเงินที่ไม่เหมาะสมกับธุรกิจซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาข้อมูลทางด้านลูกหนี้พบว่า สัดส่วนวงเงินกู้มากกว่าจำนวนลงทุนที่เป็นจริงทำให้ลูกหนี้ใช้เงินกู้มากกว่าธุรกิจ และใช้เงินกู้นอกระบบ เช่น ซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร เล่นหุ้น หรือลงทุนผิดประเภท ซึ่งผลตอบแทนที่ไม่แน่นอน ตลอดจนการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของลูกหนี้ เช่น ซื้อรถยนต์หรือทรัพย์สินอื่นที่ไม่จำเป็น ผลตอบแทนนำไปลงทุนจริงไม่เพียงพอในการชำระดอกเบี้ยและต้นเงินคืนธนาคารกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในที่สุด

สาเหตุอันดับ 9 คือมูลค่าหลักทรัพย์ประกันต่ำกว่ายอดหนี้ ซึ่งหมายถึงกลุ่มลูกหนี้ที่ธนาคารปล่อยวงเงินสินเชื่อต่ำกว่ามูลค่าหลักประกันได้มาก เช่น วงเงินสินเชื่อร้อยละ 80 หรือร้อยละ 90 ของมูลค่าหลักประกัน เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระดอกเบี้ยเรื่อยมาทำให้ต้นเงินรวมดอกเบี้ยที่ค้างชำระเท่ากันหรือสูงกว่ามูลค่าหลักประกันทำให้ลูกหนี้บางส่วนไม่สนใจจะชำระหนี้ เพราะเห็นว่าจำนวนหนี้มากกว่าหลักประกันทำให้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สาเหตุอันดับ 10 คือนโยบายธนาคารกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดสูง ซึ่งหมายถึง ในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจหดตัวตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมาส่งผลกระทบต่อสภาวะทางการเงินของธนาคารจนไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้และไม่สามารถปล่อยสินเชื่อใหม่ได้ ส่งผลให้ธนาคารมีรายได้ลดลงและมีนโยบายกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงขึ้นกับกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดหรือดอกเบี้ยปรับสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยปกติมากโดยหวังว่าจะให้ลูกหนี้ชำระหนี้ส่วนที่ดอกเบี้ยสูงก่อน แต่กลับทำให้ลูกหนี้มีภาระในการชำระหนี้มากขึ้น มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้มากขึ้น อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มสูงขึ้นตั้งแต่ปี 2537 โดยมีอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่เรียกเก็บจากลูกหนี้สูงสุดในปี 2540 ร้อยละ 17.75-19.25 และอัตราดอกเบี้ยผิดนัดสูงสุดในปี 2541 ร้อยละ 18-21.50 การที่ธนาคารเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราสูงกว่าอัตราปกติมากจากลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทำให้ลูกหนี้ดังกล่าวไม่สามารถชำระหนี้ได้บางรายก็ไม่สนใจจะชำระหนี้

สาเหตุอันดับ 11 คือการประเมินราคาหลักทรัพย์หลักประกันสูงในช่วงภาวะเศรษฐกิจกำลังเจริญเติบโตกล่าวคือราคาที่ดินหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างในช่วงที่เศรษฐกิจกำลังเฟื่องฟู โดยเฉพาะที่ดินในจังหวัดเชียงราย ในช่วงปี พ.ศ. 2533-2537 มีราคาสูงขึ้นอย่างผิดปกติเพราะมีการกว้านซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไรกันมาก คณะกรรมการตรวจสอบสภาพหลักทรัพย์ประจำสาขาประเมินราคาที่ดินหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างสูงขึ้น ไปตามราคาที่สูงผิดปกติทำให้สัดส่วนการปล่อยสินเชื่อสูงตามไปด้วยเมื่อภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่แตกในปี 2540 ลูกหนี้ของธนาคารเริ่มมีปัญหาในการชำระหนี้ บางรายติดต่อธนาคารเพื่อขอวงเงินสินเชื่อเพิ่มเพื่อเสริมสภาพคล่องให้กิจการ ธนาคารก็ต้องประเมินราคาหลักประกันขึ้นใหม่ ตามสภาพและราคาที่เป็นจริงซึ่งมีราคาลดต่ำลง ธนาคารอาจเรียกหลักประกันหรือให้ลูกหนี้ลดวงเงินลงให้ได้ตามสัดส่วนของราคาประเมินหลักประกันลูกหนี้ไม่สามารถหาหลักประกันเพิ่มให้ได้หรือบางรายก็ไม่สามารถลดวงเงินลงได้ มีผลกระทบทำให้ลูกหนี้เหล่านั้นเป็นหนี้ที่มีปัญหาได้

นอกจากนั้นเจ้าหน้าที่ธนาคารมีการสนิทสนมเป็นการส่วนตัวกับลูกหนี้ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อาจเนื่องจากการพิจารณาหย่อนความหลักเกณฑ์ของธนาคารและมี เจตนาจะช่วยเหลือพรรคพวกเป็นเบื้องต้น (ดังตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 สาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาในจังหวัดเชียงราย มีฐานะเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อ

สาเหตุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ภาวะเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ	13	92.8
2. ลูกหนี้ใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์	11	78.5
3. เจ้าหน้าที่ธนาคารขาดการควบคุมและติดตามที่ดี	9	64.2
4. ลูกหนี้ปิดบัง หรือให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงในการขอกู้เงิน	8	57.1
5. การเร่งปล่อยสินเชื่อเพื่อให้ได้เป้าหมาย	8	57.1
6. ลูกหนี้มีภาระหนี้อื่นๆ มากทั้งในและนอกระบบ	7	50
7. เจ้าหน้าที่ธนาคารมีประสบการณ์น้อยและขาดการพิจารณาที่รอบคอบ	6	42.8
8. การจัดวงเงินสินเชื่อ ไม่เหมาะสมกับธุรกิจ	6	42.8
9. มูลค่าของธนาคารหลักทรัพย์ประกันต่ำกว่ายอดหนี้	5	35.7
10. นโยบายธนาคารกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิคนัดสูง	4	28.5
11. การประเมินหลักทรัพย์ประกันสูงในช่วงภาวะเศรษฐกิจกำลังเจริญเติบโต	2	14.2
12. เจ้าหน้าที่ธนาคารมีความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นการส่วนตัวกับลูกค้า	1	7.1

หมายเหตุ : แต่ละสาเหตุผู้ตอบสามารถตอบได้หลายคำตอบ

ที่มา : จากการสำรวจ